

Duminica a douăzecea după pogorârea Sfântului Duh

(învierea fiului văduvei din Nain)

Evanghelia de la Luca (7,11-16)

„În vremea aceea, s-a dus Iisus într-un oraș numit Nain, și împreună cu El mergeau ucenicii Lui și multă mulțime. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea. Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge! Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, fie îți zic, scoală-te. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său”.

Sfânta Evanghelie citită astăzi la Sfânta Liturghie ne prezintă una dintre multele minuni săvârșite de Mântuitorul și anume învierea fiului văduvei din Nain.

„În vremea aceea, s-a dus Iisus într-un oraș numit Nain, și împreună cu El mergeau ucenicii Lui și multă mulțime”.

Mântuitorul a intrat în orașul Nain, împreună cu ucenicii Săi, iar mulțime multă mergea după El. Domnul Hristos era însoțit întotdeauna de mult popor în călătoriile Sale. Astfel, după ce regele Irod a poruncit să i se taie capul Sfântului Ioan Botezătorul, ucenicii acestuia i-au îngropat trupul și au venit la Mântuitorul să-I dea vestea cea tristă. „Iar Iisus, auzind, S-a dus de acolo singur, cu corabia, în loc pustiu dar, aflând, mulțimile au venit după El, pe jos, din cetăți” (Matei 14,13). După ce Domnul a tămăduit un lepros lângă Capernaum, mulțimi de oameni veneau la El, „încât Iisus nu mai putea să intre pe față în cetate, ci stătea afară, în locuri pustii, și veneau la El de pretutindeni” (Marcu 1,45).

Cei care veneau la Mântuitorul sau Îl însoțeau în câte o călătorie, o făceau din diverse motive. Mulți veneau pentru a asculta învățătura Lui, pentru că „ziua era în templu și învăța, iar noaptea, ieșind, o petrecea pe muntele ce se cheamă al Măslinilor. Și tot poporul venea dis-de-dimineț la El în templu, ca să-L asculte” (Luca

21,37-38). Referindu-se la învățătura Domnului Hristos, Sfântul Petru I-a zis: „Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice” (Ioan 6,68).

Bolnavii veneau la Mântuitorul pentru a lua tămăduire. Sfântul Marcu relatează: „Iisus, împreună cu ucenicii Lui, a plecat înspre mare și mulțime multă din Galileea și din Iudeea L-a urmat. Din Ierusalim, din Idumeea, de dincolo de Iordan, dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, care, auzind câte făcea, a venit la El; fiindcă vindecase pe mulți, de aceea năvăleau asupra Lui, ca să se atingă de El toți câți erau bolnavi” (Marcu. 3,7-10). „Și, trecând dincolo, au venit în pământul Ghenizaretului. Și, cunoscându-L, oamenii locului aceluia au trimis în tot acel ținut și au adus la El pe toți bolnavii. Și-L rugau ca numai să se atingă de poala hainei Lui; și câți se atingeau se vindecau” (Matei 14,34-36).

Alții Îl urmau pe Mântuitorul din curiozitate, pentru a vedea vreo minune. Sfântul Evanghelist Ioan spune că „mulțime mare de iudei au aflat că Hristos este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă și pe Lazăr pe care-l înviase din morți. Deci da mărturie mulțimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt și l-a înviat din morți. De aceea L-a și întâmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta” (Ioan 12,9 și 17-18). Celor care au venit să-L vadă din curiozitate, Domnul le-a spus: „Dacă nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede” (Ioan 4,48).

După înmulțirea celor cinci pâini și doi pești, „mulțimea Îl căuta pe Iisus. Și găsimu-L dincolo de mare, I-au zis: Învățătorule, când ai venit aici? Iisus le-a răspuns și a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Mă căutați nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mâncat din pâini și v-ați săturat” (Ioan 6,24-26), deci unii mergeau după Domnul pentru a primi de mâncare.

„Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea”.

Aproape de poarta cetății Nain, Mântuitorul a văzut o femeie văduvă, care își conducea unicul fiu pe ultimul drum, iar lume multă o însoțea. Durerea acestei femei era foarte mare, pentru că după ce își

pierduse soțul, despre care nu știm de câtă vreme și în ce împrejurări murise, i-a răposat și singurul copil.

De vreme ce rolul poporului ales era acela de a da naștere din sânul său Mântuitorului lumii, fiecare evreu spera că Acesta se va naște în familia lui, de aceea aveau mulți copii. De pildă, patriarhul Iacov a avut doisprezece copii (Fac. 35,22). Iesei, tatăl regelui David, a avut opt copii (I Regi 16,10-11). Psalmistul face referire la familiile cu mulți copii: „Iată, fiii sunt moștenirea Domnului, răsplata rodului pântecelui. Precum sunt săgețile în mâna celui viteaz, așa sunt copiii părinților tineri. Fericit este omul care-și va umple casa de copii; nu se va rușina când va grăi cu vrăjmașii săi în poartă” (Ps. 126,3-5).

Evreii se căsătoreau foarte tineri, în jurul vârstei de cincisprezece - șaisprezece ani (la această vârstă a fost logodită și Fecioara Maria cu Dreptul Iosif). De vreme ce văduva din Nain avea un singur copil, înseamnă că soțul i-a murit la puțin timp după căsătorie, iar pentru că fiul ei nu era căsătorit încă (Sfânta Scriptură nu menționează acest fapt), tragem concluzia că el era doar un copil, iar femeia văduvă era încă tânără.

„Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge! Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, fie îți zic, scoală-te. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui”.

Văzând durerea femeii, Mântuitorului I s-a făcut milă de ea și i-a zis să nu mai plângă. Apropiindu-Se de sicriu, cei ce-l duceau s-au oprit, iar Domnul l-a înviat pe tânăr.

Pe lângă învierea fiului văduvei din Nain, Sfânta Scriptură ne mai prezintă și alte învieri din morți. Astfel, proorocul Ilie a înviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului (III Regi 17,17-22), Mântuitorul a înviat pe fiica lui Iair (Marcu 5,41-42) și pe prietenul său, Lazăr (Ioan 11,43-44), iar Sfântul Petru pe Tavita (Fapte 9,36-41). Alături de acestea, Sfânta Scriptură ne înfățișează și învierea Domnului Hristos din morți.

Între învierea Mântuitorului din morți și celelalte învieri din Scriptură există mai multe diferențe. În primul rând, Domnul Hristos a înviat prin propria Lui putere, El fiind Fiul lui Dumnezeu, pe când

celelalte persoane au fost înviate de Dumnezeu, la rugăciunile cuiva aflat în viață. Trupul Domnului a dobândit prin înviere calități pe care nu le avea pe când trăia viața pământească, având posibilitatea de a intra prin ușile încuiate (Ioan 20,19), de a se face nevăzut (Luca 24,34) și nu mai avea nevoie de nici o trebuință trupească. Toate cele cinci persoane înviate din paginile Sfintei Scripturi au reluat modul de existență pe care l-au avut înainte de a muri. Ele au revenit la o viață tot așa de supusă bolilor, trebuințelor naturale și morții, ca și cea dinainte. Au mai trăit o perioadă de timp, după care au murit. Iisus Hristos însă, prin înviere a intrat într-o dimensiune de viață cu totul deosebită de cea anterioară, de cea istorică, pe care o trăim cu toții, supuși stihiiilor acestei lumi, la o viață fără boli, fără moarte. Astfel învierea Domnului nu înseamnă simpla revenire a timpului pierdut prin moarte. Mântuitorul prin înviere nu revine la o viață muritoare, la suferințele ei actuale, pentru a relua pelerinajul unei vechi condiții. Învierea nu este reîntoarcere, ci trecere dincolo de moarte, biruire a ei. Învierea este o revelație, o revărsare a harului, care nu desființează natura umană, ci o transfigurează. Ea apare ca o erupție, dând o nouă existență și față firii noastre. Învierea nu este din lumea aceasta, dar este pentru lumea aceasta. Este un dar de sus, care depășește infinit structurile acestei lumi.

Având în vedere aceste diferențe, oricare altă înviere din morți, în afară de cea a Domnului Hristos, ar fi mai corect să se numească „revenire la viață” sau „readucere la viață”.

Trupurile tuturor oamenilor însă vor învia și vor dobândi aceleași calități ca și trupul înviat al Mântuitorului, întrucât „carnea și sângele nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moștenește nestricăciunea” (I Cor. 15,50). Acest lucru se va întâmpla la a doua venire a Domnului Hristos, „pentru că Însuși Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi” (I Tes. 4,16). „Și vor ieși, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieții și cei ce au făcut cele rele spre învierea osândirii” (Ioan 5,29). „După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas până la venirea Domnului, nu vom lua înainte celor adormiți” (I Tes. 4,15), „dar toți ne vom

schimba, deodată, într-o clipeală de ochi la trâmbița cea de apoi. Căci trâmbița va suna și morții vor învia nesticăcioși, iar noi ne vom schimba. Căci trebuie ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nesticăciune și acest trup muritor să se îmbrace în nemurire. Iar când acest trup stricăcios se va îmbrăca în nesticăciune și acest trup muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci va fi cuvântul care este scris: «Moartea a fost înghițită de biruință. Unde îți este, moarte, biruința ta? Unde îți este, moarte, boldul tău?» (I Cor. 15,50-55), iar moartea va fi biruită pentru totdeauna.

„Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său”.

Prin învierea fiului văduvei din Nain, Mântuitorul a dovedit celor ce erau de față că nu este un om oarecare și toți au fost cuprinși de frică și au început să dea slavă lui Dumnezeu, zicând că mare prooroc s-a ridicat între ei.

Dumnezeu a trimis mereu prooroci în sânul poporului ales, pentru a le menține trează conștiința rolului lor deosebit în istoria lumii și pentru a-i atrage la calea Domnului, atunci când rătăceau drumul. Din acest motiv, evreii erau obișnuiți cu proorocii. Chiar dacă nu fiecare evreu a văzut un profet, cu siguranță toți au auzit de la semenii și înaintașii lor de existența acestora, de minunile pe care le săvârșeau și de cuvintele lor aspre, prin care biciuiau păcatele poporului. Din această cauză, evreilor le era frică de prooroci. Acest fapt îl constatăm atunci când proorocul Samuel a fost trimis de Dumnezeu să ungă pe David ca rege, pentru că Saul se îndepărtase de la calea Domnului: „Și când a sosit el la Betleem, bătrânii poporului, tremurând, i-au ieșit în întâmpinare și au zis: «Cu pace este venirea ta, văzătorule?»” (I Regi 16,4).

Domnul Hristos i-a întrebat o dată pe Apostoli: „Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul dintre prooroci. Și le-a zis: Dar voi cine ziceți că sunt? Răspunzând Simon Petru a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu. Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit ești Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri” (Matei 16,13-17). Cu toate că

evreii îl considerau pe Mântuitorul prooroc, asemenea lui Ioan Botezătorul, Ilie sau Ieremia, văzând minunile Lui, au afirmat: „Niciodată nu s-a arătat așa ceva în Israel” (Matei 9,33), pentru că nici un profet nu a săvârșit faptele Domnului Hristos, iar auzind învățătura Lui, au zis: „Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om” (Ioan 7,46), pentru că nici unul dintre prooroci nu avea cuvânt cu putere multă, ca Mântuitorul. Totuși, evreii nu puteau să-L socotească pe Domnul Hristos mai mult decât un profet, pentru că realitatea întrupării Fiului lui Dumnezeu era mai presus de cugetarea lor, de aceea Mântuitorul i-a și zis lui Petru că nu el ca om a cunoscut că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, ci Dumnezeu Tatăl i-a descoperit acest lucru.

Din pericopa evanghelică de astăzi constatăm că mulțimile de oameni care Îl însoțeau pe Mântuitorul în călătoriile Sale, ori apelau ocazional la El, o făceau din mai multe motive. De asemenea, vedem iubirea Domnului Hristos față de oameni și compasiunea față de suferința lor, precum și faptul că în ciuda minunilor și a învățăturii Sale cu totul deosebite, oamenii nu erau capabili să sesizeze singuri că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.

P.S. Petroniu - Cuvintele Domnului